

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de Statengriffier, mr. J.J.M. Vrijburg
Dreef 3, tweede etage
2012 HR Haarlem

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

E. van der Kleij
BEL/CC

Doorkiesnummer (023) 514 3596
kleije@noord-holland.nl

INGEKOMEN - 5 FEB. 2015

1 | 3

**Betreft: Afstoting van monumentaal vastgoed door het rijk.
Algemene gevolgen daarvan voor acht rijksmonumenten met
erfgoedfunctie in Noord-Holland.**

Verzenddatum

5 FEB. 2015

Kenmerk 552863/552865

Geachte leden,

Uw kenmerk

Ter uitvoering van art. 167, tweede lid, van de Provinciewet (inzake de actieve informatieplicht) informeren wij u hierbij over de principe overeenkomst tussen het Rijk en de Nationale Monumentenorganisatie (NMO) die de minister voor Wonen en Rijksdienst op 18 december 2014 naar de Tweede Kamer heeft gestuurd.

De principeovereenkomst betreft de afstoting van 31 op basis van de Monumentenwet beschermde monumenten met zogenaamde erfgoedfunctie; dat wil zeggen dat deze beschermde en voor het nageslacht te bewaren monumenten dienen als bezienswaardigheid. Van deze objecten staan er acht in de provincie Noord-Holland:

1. Slot Assumburg te Heemskerk
2. Gedenknaald Manpad te Heemstede
3. Westfries Museum te Hoorn
4. Kasteel Radboud te Medemblik
5. Spaanse Huis te Naarden
6. Vesting Naarden (ca. 20 objecten) te Naarden
7. Trompenburg te 's Graveland
8. Ruïne van Brederode te Santpoort Zuid

Het oorspronkelijke aantal van 34 af te stoten monumenten is teruggebracht naar 31 vanwege grondbezit onder de objecten bij derden (2x) en bijzondere bepalingen in de nalatenschap (1 x). Voor Noord-Holland is alleen dit laatste van toepassing. Het betreft hier het Willem Witsen huis in Amsterdam dat staatseigendom blijft.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

De achtergrond van de afstoting ligt in de door de minister als achterhaald beschouwde opvatting dat de Staat monumenten moet beschermen door ze te bezitten. Particuliere monumentenorganisaties kunnen volgens de minister goed zorgen voor de rijksmonumenten binnen de daarvoor gestelde wet- en regelgeving. De af te stoten monumenten behouden dan ook nadrukkelijk hun beschermde status op basis van de Monumentenwet.

De 31 monumenten (objecten en complexen) worden als een totaalpakket in eigendom overgedragen aan de daarvoor speciaal opgerichte Nationale Monumentenorganisatie (NMo). Reden hiervoor is dat zowel exploitabele als minder exploitabele monumenten in een totaal beheer portefeuille worden opgenomen. Individuele afstoting zou alleen perspectief bieden voor de exploitabele monumenten.

De NMo is een stichting waarin zes professionele monumentenorganisaties participeren die met elkaar het bestuur van door de stichting vormen. De zes monumentenorganisaties zijn merendeels door het rijk geclassificeerd als Professionele Organisatie voor Monumentenbehoud (POM). POM's voldoen aan strenge kwaliteitscriteria op het gebied van behoud, beheer en exploitatie van gebouwd erfgoed.

De zes deelnemende monumentenorganisaties in de NMo zijn:

1. Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen
2. Utrechtse Maatschappij tot Stadsherstel NV
3. NV Monumentenfonds Brabant
4. Vereniging Hendrick de Keyser
5. Nationale Maatschappij tot Behoud, Ontwikkeling en Exploitatie van Industrieel Erfgoed (BOEI)
6. Natuurmonumenten

Voor de stichting NMo is door het Rijk gekozen vanwege de professionaliteit, de ervaring en de brede doelstelling van deze organisatie, waaronder het versterken van de binding tussen de monumentensector en het publiek. Daarnaast is de NMo in staat de monumentencomplexen efficiënter dan de Staat te beheren, omdat de NMo toegang heeft tot andere bronnen, zoals vrijwilligers, sponsors, giften en subsidies. Tenslotte is het van belang dat de NMo de 31 objecten als totaalpakket overneemt waardoor geen versnippering optreedt.

De NMo heeft aangegeven het totaalpakket te willen overnemen en tegen welke negatieve exploitatie per jaar zij de 31 objecten kan beheren. Het gros van de 31 monumentencomplexen kent namelijk een negatieve exploitatie.

Op basis daarvan is door de Staat een eenmalige instandhoudingsbijdrage bepaald van € 61 mln (prijspeil 2015), waarvan het jaarlijkse rendement van deze bijdrage voor onbepaalde tijd voorziet in de onderhoudskosten van de 31 monumenten. Daarnaast is overeengekomen dat de Staat de NMo een eenmalig bedrag betaalt van € 2.1 mln wegens achterstallig onderhoud aan enkele monumenten.

Binnen de stichting NMo zal na overdracht worden bepaald welke deelnemende POM het beheer van het monument op zich neemt.

In de principeovereenkomst staat dat er een aanbiedingsplicht is aan het Rijk en andere overheden indien de NMo ooit zou willen overgaan tot vervreemding van een van de monumenten. De NMo zal in een dergelijke situatie de monumenten, elk tegen een verkoopprijs van € 1,- aan het Rijk en andere overheden aanbieden met daarbij het deel van de instandhoudingsbijdrage voor het betreffende monumenten die de NMo nu verkrijgt van het Rijk. In een dergelijke situatie dient het monument vrij te zijn van hypotheken en beslagen bij levering aan de overheid.

Omdat de meeste deelnemende monumentenorganisaties aan de NMo de POM status hebben, komen eventuele restauratieaanvragen in aanmerking voor gunstige condities binnen onze uitvoeringsregeling restauratie rijksmonumenten Noord-Holland.

Wij hebben vertrouwen in de overname van de monumenten met erfgoedfunctie door de NMo en verwachten dat dit positieve gevolgen zal hebben voor een continuerend behoud en beheer ten bate van de publieke toegankelijkheid van de acht monumenten met erfgoedfunctie in onze provincie.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
G.E.A. van Craaikamp

voorzitter
J.W. Remkes

Deze beslissing is namens gedeputeerde staten genomen door het lid van het college dat met dit onderwerp is belast.